

Mazsalacas Vēstis

MAZSALACAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS IZDEVUMS

MAZSALACIEŠI PAR NEATKARĪGU LATVIJU

Mazsalacā aptaujas dalībnieku sarakstos bija 2094 cilvēki. Par demokrātisku un valstiski neatkarīgu Latvijas Republiku iestājās 2071 Mazsalacas un tās apkārtnes iedzīvotājs. Tātad savu attieksmi izteica 98,9%. No 1969 izsniegtajiem biļeteniem latviešu valodā Latvijas Republikai "jā" teikuši 1922, bet "nē" - 47 (!). Salīdzinājumam procentos: 97,6% un 2,4%. Savu attieksmi pret Latvijas Republiku paužusi arī iedzīvotāji, kam izsniegti biļeteni krievu valodā. No 87 šādiem biļeteniem apstiprinoši atbildējuši 55, kas sastāda 63,2%. 15 aptaujas dalībnieki nav īsti sapratuši vai arī nav gribējuši saprast, ko ar biļetenu darīt, tādēļ tie atzīti par nederīgiem. Kopumā Mazsalacā Latvijās neatkarību atbalsta 96%. Aptaujas komisija savu darbu sāka jau nedēļu iepriekš. Patikami atzīmēt, ka tik liela iedzīvotāju aktivitāte vēl nekad nav pieredzēta. Sestdien 2. martā, kad komisija iekārtoja iecirkni darbam, savu attieksmi bija jau izteikuši 50% mazsalacietis. Ļoti iepriecināja aptaujas dalībnieki, kuri ieradās iecirknī ar ziediem. Paldies tautfrontiešiem: V. Puriņai, J. Naglim, M. Radziņam, A. Kalziņam, P. Ausānam u.c., kas daudz palīdzēja mūsu darbā.

Aptaujas iecirkņa komisija.

MAZSALACAS IZPILDKOMITEJĀ

1991. gada 28. janvāra izpildkomitejas sēdē nolēma

- Mazsalacas izpildkomitejas personālo kompjūteru PEKBM "ISKRA" - 2263 ar bilances vērtību 29710 rubļu un sadzīves skaitļojamo un informācijas centru vērtībā 4000 rubļu, nodot Mazsalacas vidusskolai ar noteikumu nepieciešamības gadījumā sniegt palīdzību pašvaldības avīzei "Mazsalacas Vēstis",

- iedalīt apbūves zemes gabalu Mazsalacā, Sporta ielā 6 platībā 0,59 ha 12 dzīvokļu mājas celtniecībai,

- sadalīt labdarības misijas dāvanas 9 daudzbērnu ģimenēm, kurām ir pieci vai vairāk nepilngadīgi bērni.

1991. gada 14. februāra izpildkomitejas sēdē nolēma

- 1) apstiprināt Mazsalacas pilsētas "Labiekārtošanas uzņēmuma" statūtus,
- 2) pārņemt likvidēto uzņēmumu "Dzīvokļu saimniecības pārvaldes un komunālās saimniecības pārvaldes" funkcijas Mazsalacas pilsētas "Labiekārtošanas uzņēmumam" ar 1991. gada 30. martu,
- 3) lūgt Valmieras rajona notariāta kantori izdot uzņēmuma reģistrācijas apliecību par "Labiekārtošanas uzņēmuma" dibināšanu,
- 4) Mazsalacas izpildkomitejas priekšsēdētājam O. Beķerim kopā ar "Labiekārtošanas uzņēmuma" vadītāju līdz 1991. gada 1. martam pilnīgi nokārtot kadru lietas un pieņemt darbā strādniekus.

sakarā ar 1991. g. cenu paaugstinājumu piemaksāt 12 cilvēkiem, veco, vientuļo cilvēku aprūpētājiem, 10 rubļu mēnesī pie jau esošās apmaksas 20 rubļu, kāda paredzēta veco, vientuļo cilvēku aprūpei pēc izpildkomitejas noslēgtajiem līgumiem,

izveidot sabiedriskās kārtības sargāšanas dienestu Mazsalacas zonā, šajā sakarībā uzņēmumu, iestāžu un kopsaimniecību vadītājiem:

- 1) izvirzīt no savā uzņēmumā strādājošiem divas vai vairākas personas (pēc uzņēmuma ieskatiem), kas veic kārtības sargu darbu, nodrošina sabiedrisko kārtību savā uzņēmumā, piedalās dabas stihijas, ugunsgrēku seku likvidēšanā, civilās aizsardzības pasākumos,

- 2) izdarīt ikgadēju naudas iemaksu Mazsalacas pilsētas izpildkomitejas ārpustulzēta kontā 4 rubļu, par katru strādājošo kārtības sargu darba apmaksai,
- 3) atļaut pilsētas izpildkomitejai par sekmīgu un atzinīgu darbu kārtības sargāšanā atsevišķiem kārtības sargiem izdarīt piemaksas gada beigās līdz 20% no pamatalgas,
- 4) uzņēmumiem, iestādēm, kopsaimniecībām un pilsētas izpildkomitejai ieteikt nepieciešamības gadījumos samaksāt 2 rubļu stundā par sabiedriskās kārtības sarga darba veikšanu darba laikā,
- 5) uzdot milicijas iecirkņa inspektoram līdz 20.03.91 gadam kopā ar izpildkomiteju izveidot sabiedriskās kārtības sargāšanas dienestu 15 cilvēku sastāvā

- vecākais kārtībnieks	1 cilvēks	80 rubļu mēnesī
- kārtībnieki	10 cilvēki	60 rubļu "
- kārtībnieka palīgs	2 cilvēki	50 rubļu "
- palīgs ceļa uzraudzībai	1 cilvēks	60 rubļu "
- pilsētas administratīvās uzraudzības kārtībnieks	1 cilvēks	60 rubļu "
- 6) par kārtības sargāšanas vadīšanas centru noteikt Mazsalacas milicijas iecirkni,
- 7) uzdot izpildkomitejai izstrādāt administratīvo likumu, parkāpēju sodīšanai sagatavot speciālus talonus soda naudas uzlikšanai.

MAZSALACA IR VIENĪGĀ PILSĒTA..

Otepes pusē pēc triju gadu pārtraukuma atkal notika visplašākais slēpojums "Tartu maratons". Šogad distance nedaudz saīsināta no 60 līdz 50 km (sniega deficīts arī igauņiem).

Trasi var uzskatīt par labu - tikai dažviet arumi bija melni un samērā plata (bet ne īpaši dziļa) peļķe finišā.

Startēja ap septiņi tūkstoši slēpotāju (parasti ap 12000)

Pirmo reizi pirmajā 200 fīnišēja mazsalacietis Edgars Puriņš, uzrādot laiku 2 st. 50 min. 15 sek. Pārējie mazsalacietis M. Siņicins, M. Radziņš, L. Valdmanis, J. Naglis, I. Pētersons fīnišēja tūlīt aiz Edgara. Varam lepoties, jo Mazsalaca ir vienīgā pilsēta visā Savienībā, kuras visi startējošie iekļuva pirmajā tūkstotī.

PAR «Mazsalacas Vēstīm»

Mazsalacas avīze turpina ciņt par izdzīvošanu ļoti grūtajos un sarežģītajos apstākļos. Tas, ka laikraksts nav beidzis savu pastāvēšanu, ir dažu mazsalacietis, ļoti atsaucīgu cilvēku nopelns. Paldies par tipogrāfijas krāsu un platēm. Pirms sesijas grūti prognozēt galarezultātu attieksmē pret pašvaldības izdevumu, taču Mazsalacai ir vajadzīgs savs laikraksts. Var mainīties un ir jāmainās cilvēkiem, kas veido šī laikraksta saturu, taču nedrīkst pieļaut laikraksta pazuudēšanu. Otru reizi sākt visu no jauna būs grūti.

Atvainojos lasītājiem par neregulāru laikraksta iznākšanu un ceru, ka ar aprīli laikraksts iznāks 2 reizes mēnesī, diemžēl bez vidējās lapas.

JANIS BĒRZIŅŠ

... Jau sesto reizi Vecpiebalgā tika rīkots tradicionālais slēpošanas maratons "Apkārt Alaukstam". 15 km trasē labi startēja arī mazsalacietis: Māris Radziņš (savā grupā I. vieta), M. Siņicins, L. Valdmanis, J. Naglis, E. Puriņš.

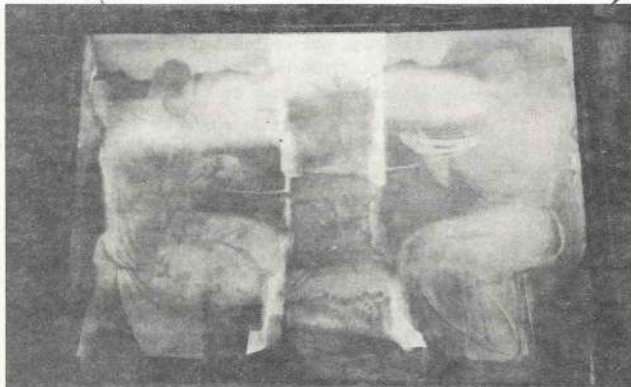
... "Mazsalacas Vēstis" deva soli jūmu nopublicēt Mazsalacas veco aprūpējamo cilvēku un viņu aprūpētāju sarakstu, ētisku apsvērumu dēļ tomēr to nedarīsim, ja ir vēlēšanās iepazīties ar šo sarakstu, tad griezieties Mazsalacas izpildkomitejā.

Lai brīvības mīeram pār tautu vēl plūst- Lai mūžos tā dzīva caur mcekļiem kļūst!

Pagājušā laikraksta lappuses lielākoties bija veltītas notikumiem, kas lika mums izšķirties, kurā barikādā pusē mums būt. 4. maijā pasludinātā Neatkarības deklarācija tagad liek mums saprast, ka brīvība ir jāizcīnā. Katrs mēs būsim tik brīvs, cik pats būs šis Brīvības cīņās. Tie lielie meli, kas gāžas pār šiem notikumiem, ap-liecina tikai to, ka iekārta, kurā mēs esam dzīvojuši, visu šo laiku ir melojusi. Un ir ļoti žēl šo cilvēku, kuri nesaprot, ka šī mazā zemī-te ir Latvija. Un šī ir vienīgā vieta, kur man, latvietim, dzīvot un mirt. Citas Dzintenes man nav. Citā ceļa mums nav.

Šodien mēs turpinām iepazīstināt ar notikumiem, par kuriem runā un runās visā pasaulē. Ar lepnumu mēs, ar labu skaudību citas tau-tas.

*Glennotājās Dzēmas skulmes domināta
glenna «Paredieni» Rīgas aizstāvējiem
(Māzsalatējiem)*

Pirmdiena - 21. janvāris

Sāpes, sāpes, sāpes - sirds kliedz: "Nāc ātrāk, taisnība!" To gaidu es, to gaida latviešu tauta. Mēs, latvieši, paliekam mazākumā, elles dzirnas maļ. Nogurums, liels nogurums. Paguruši esam visi, atpūtušies vienīgi varmākas - viņi savu melno darbu padara dažās stundās. No rīta dodos pie savējiem. Tagad jau visa šī nelaimes piemeklētā tauta ir sa-vējie. Aizgājīs līdz Ministru Padomei, pabijīs tur - atkal saku - "Jā-iet pie savējiem - pie baltajās drānās tērptajiem - maniem mīļajiem. Katram šodien laiks jautāt: Ko tu vari darīt Latvijas labā?" Un at-bilde atrodama katrā cilvēka konkrētā rīcībā.

Sorit no rīta izmēru ar soļiem, cik tālu naktī mēs katrs stāvējām no mīlestības. Sanāca 73 soļi. Vai sagadīšanās? 73 gadi un 73 soļi. Kāda starpība solim ar gadu? Nav starpības. Abas realitātes šodien identiskas. Arī ļaunums padodas mēra un laika vienībām. Vai tas būtu atoms, molekula? Tad jau to varam savākt vienviet un iznīcināt! Bet šiem fizikas likumiem ļaunums nepadodas. Kas tad ir ļaunums? Jau-tājums mums katram.

Bastejkalna parka krustceļā liels sarkans plankums, tur iz-beidzās cilvēka sirdspuksti. Arī viņš mīlēja Dzīvi, mīlēja mūs - sa-vējos. Dzīvība viņam šķita maznozīmīgāka. Uzņemot kadrus viņš domāja par vienu - cilvēkiem ir jāredz, kas notiek ar mūsu tautu. Daudzi iz-vairās skatīties, daži neskatās vispār un iet taisni, pēdējā brīdī ieraugot, met likumu. Paies laiks, un visi ies šai vietai pārī. Viens otram uzskrienot virsū. Atvainosies vai neatvainosies - šeit taču krustceļš. Samērot ar A. Šņera filmu, kur vertikāle nemainās, bet hor-izontāli izvīlamies pēc sava prāta. Bet tagad tas ir sitā dimensijā, tas atrodas uz zemes. Vai apgāzts krusts arī ir krusts? Jēzu pieng-loja pie vertikālā krusta, Andris tika pienaglots pie apgāzta. Kopējs viņiem viens - viņi mira par mums.

Vakars. Aizeju atkal uz Bastejkalnu. Andrim - ziedi, sveču liesmiņas. Vēl ilgi šajās vietās tauta iedegs svecītes, iedegs un sar-gās ar savām plaukstām. Novēlēs sargāt mūsu nākamajam paaudzēm, par kuru gaišo nākotni mēs šeit esam.

Otrdiena - 22. janvāris

Noskapojums no rīta možāks, vairāk gulēts. Pārdomām pagāju-šās nakts iespēdi. Vakara aizlūgumā lūdzam par izdzīvušām dzīvībām. Lūdz arī par jaunieci, kurš nelaimes gadījumā ticis saspiests ar bul-dozeru. Jaunais mācītājs Māris Sāns apulōs mūs un paklāja zem kan-celes. Ir tikai divas dziesmu grāmatas, bet mēs apkārt pāri par IO dieva bērnu. Man blakus ģirts no Garkalnes. Plecos sīks, bet šai zēnā ticības spēks lielāks par viņa augumu. No rīta ģirts man pavēsta: "Naktī daudz domāju par nākotni un nonācu pie secinājuma- kļūšu mā-cītājs." Un lai piepildītos viņa vēlēšanās, abi lūdzam.

Brokastis - glāzīte tējas, pāris maisītes. Un tad ieraugu ceriņu krūmu. Jā, patiešām, balts, lielam ziedu ķekariem, tikai zaļo lapu pamaz. Tā šis brīnums, novietots uz trepju pakāpiena, apliecina-

nakts atkāpjas, nāk pavasaris - dzīvība dabā. Šie lauku vīri, kuri šeit sabraukuši, domā par mājām. Katram mājās kāds darāmais. Kaut vai pie ugunsкура sasildītām rokām noglāstīt graudu maisu, kas aiztau - pīts sējai. Cik labi, ka mēs esam sējēju tauta. Un katrā sēklā jau ir šis sākums - balts, ziedošs ceriņš. (Tukuma izmēģinājums paraugdzē-niecības velte mūsu parlamentāriešiem.) Iesākumā tas atradies AP ēkā, bet, lai to varētu apskatīt vairāk cilvēku, tagad novietots dievnamā. Klāt pievienotas A. Elksnes dzējas rindas:

"Un mūsu patiesība, lai viņa tālāk zied!

Uz cilvēci ceļš vienmēr caur tēvzemi iet."

Sagērbjōs un eju, atkal - pie savējiem. Vakars vakarā bija lie-tus, šorit sauss. Soļi paši par sevi nogriežas Pulvertorņa virzienā. Ļoti grūts, bet staigājams sājpu ceļš. Visu nakti šeit pie koku sak-nēm ir degušs svecītes. Vieta, kur atradās lielais sarkanais plan-kums, aizskalota ar nakts lietu. Ziedi, sveces, bet zīmīte tam, kurš šeit pielika galvu vistuvāk zemei. Jaunais milicis Sergejs Kononenko arī pats neizvēlējās šeit vietu, lai sastingtu uz zemes. Kad nācam no Ministru Padomes vīlreiz caur parku, sārtaš nelķes kā pēdējo sveicie-nu kopā ar sievu, varbūt līgavu, noliek vēl pavisam jauns milicijas seržants. Arī viņš atnācis pie savējā.

Atkal dievnamā. Soļi, uz kura naktī gulēju. Priekšā vitražā, gaismas apspidēts - musu glābējs. Zem vitražas altāris, pie kura no-meties ceļos, lūdz mūsu glābēju mācītājs Viesturs Pīrro. Viņš pienāk pie musu māšīnām, dakterēm, runā ar viņām. Sejas atplaukst, tā tad teik-ti labi vārdi. Smaidis - patreiz arī retums. Kad, piegājīs pie viņa, sasveicinos, saku, ka mamma glābā no avīzes izgrieztu viņa atēlu un klausās svētritu raidījumus pa radio. Viņš saņem manas rokas, lai pa-sakot mamītei lielu lielu pateikšanu. Viss būšot labi. Pārmet man krusta zīmi un uzsmaida.

Varbūt vairāk šajā laikā teiksim otram kādu labu vārdu, uzsmaidīsim mīli un sirsnīgi.

Sāksim ar siltu acu skatītienu. Prieks un gaviles lai paliek vēlākam laikam. Tas laiks jau nāk. Ja kāds tam netic, atnāciet Doma dievnamā, šeit taču zied ceriņi - balti, balti.

Viena balti ģērbta labo cilvēku brigāde jau aizbrauc no šejienes, lai savu humāno darbu veiktu savam darbam attiecīgās telpās. Patreiz Maskavā mūsu valsts vadītāji sāk sarunas. Kā viņiem veiksies? Mēs visi savās baznīcās esam katru reizi aizlūguši, lai viņu domas, prāts un darbi būtu virzīti uz tautas laimi.

Augstais Dievs, stāvi viņiem klāt. Un dod Dievs Svešās zemes ķēniņam saprašanu un godaprātu. Mēs lūdzam.

Daudz vētru mums reiz pāri gājis

Un, ja vēl daudz mums viņu būs,

Dievs aicinās kā aicinājis

Arvienu atkal saulē mūs.

Tā diena pienākusi. Zeme saņem šodien savu tiesu, saņem sa-vus varoņus. Zeme, Tev viņi jāpārklāj ar smilšu sagšu! Zeme, Tev Lat-vija uztic savus dēlus!

Tam visam grūti noticēt. Mazā Latvija tikko cenšas nostāties uz Brīvības ēļa. Mūsu iecerēs, 4. maija deklarāciju pieņemot, neviens neļodomājās tik skaudru tagadni. Likās - Princesīti (Brīvību) no stik-la kalna esam jau nonesuši. Visā valstī valdīs darba prieks un svētku liksmība. Lai atceramies to, ka Zelta jātniekam ļaunie sargi atņēma pirkstu ar Princesītes zelta gredzenu. Šodien tumšie spēki atņēmuši mums visu roku - piecu mūsu vidū šodien vairs nav. Vārdi vairs nevar palīdzēt, bet ziedu klājienis, mūsu siržu siltums lai silda Jūs (tur tālu tālu nebūtības aukstajos plašumos). Un vēl mums jāsarģa Jūsu piemīņa - tā kā šodien sargām ar savām plaukstām sveču liesmiņas (tā mīli, saudzīgi).

Un, kad blakus šim liesmiņam norit pa sāļai esarai - neteik-sim vārdus, bet sevī kļušu lūgšim, lai Kristus ņem pie sevis, kas ticēja cerēja, cīnījās un krija par mums.

Aizejam līdz vecpilsētai. Viktoriju māc bažas, vai izturēs betona mūrētie nocietinājumi? Kad šeit bija ļaužu siena - bija cerī-gāk. Kāpēc? Šo sienu, betona blokus saista sastingusi cementa java. Tad bija cerīgāk. Ļaužu mūri saistīja - ... ! Doma dievnamā mazā Antriņā, vēl nepagurusi, pilda viesmīlīgās saimnie-cītes pienākumus. Ļaužu šeit maz. Lielās durvis atvērtas, soli tukši. Arī cilvēki baltās drānās atstājuši šīs telpas.

Eju uz altāra pusi. Jūtu šai telpā neesmu viens. Nometos ce-ļos, uzlieku rokas uz grāmatas ar krusta zīmi un saku: "Mūsu Tēvs debe-sīs. Svētīts lai top Tavš vārds..."

Un tas, kurš norauģās uz mani, it kā saka: "Tu neesi šeit viens, Tu, latvju tauta, neesi viena. Es biju, esmu un palieku ar jums."

Mana roka uz grāmatas sajūt šo siltumu. Siltumu, kas nāk no augšas šajās grūtājās dienās izjuta katrs šeit: gan pie ugunskurjiem, gan uz barikādēm, gan negulētas nakts pavodot pie telefona aparātiem, gan strādājot pie sardzes maipām, azaida sagādi, gan visu mūsu tuvi -nieku satraukumus šajās dienās. Mēs, visa Latvija, bijām sadevušies ro-kās. Šis barikādes veidoja Tauta un Vienoja Dieva spēks.

Uzzinu, ģints ar zēniem no rīta paņēmis krustu un aizbrau-cis uz Vecmīlgrāvi - pārliecināt tos, kuri atnesa ļauno nakti. Pus -dienlaikā no zēniem ziņu vēl nav. Jācer tas labākais.

Aizveru dziesmu grāmatas vāku, lēni pieveru smagās ozolkoka durvis. Ar pateicību, ka šīs dienas nepalika manā mūšā kā baltaš, neap-rakstītas lapas. Ar pateicību Augstajam namam, kurā neviens nejutās atstumts, kur bija mūsu mājas.

(turpin. 3. lpp.)

(turpin. no 2. lpp.)

Dodamies pie Brīvības pieminekļa. Karogi ar sēru lentēm, Ziedi, kuriem lemts ziedēt cilvēku priekam, tagad nogriezti, vainagos ieviti, ir mūsu nodeva - sūpēm.

Himna - tautas lūgšana - ar neizsakāmām mokām nāk pār mūsu lūpām, smacās asarās. Vārdi sastingst jau sirdīs.

Pieminekļa pakājē trīs šķirsti, ceturto guldīs Baltkrievijas zemē.

Trīs šķirsti, trīs zelta zvaigznes zilgajās debesīs un iekalts akmeņi - Tēvzemei un Brīvībai. Mūsu, mazzalaciešu pulciņš, noliek ziedus. Tās ir atvadas.

Aizveru pēdējo lappusi. Centos pateikt, kā šīs dienas uztveru savā skatījumā. Ne jauši nozaudētas divas aprakstītas lapas par 15. un 16. janvāri. Varbūt vējš tās dzenā pa Vepriņu, varbūt iepūta ugunskurā. Ja Latvijai grūtā stundā vajadzēs, mēs iesim, bet patreiz, lai ticība Dievam palīdz darbā, dzīvē un stāv klāt pie mūsu nākotnes sūpuļa.

Rīga, 13. - 25. janvāris

J. ŠMITS

Pēcvārda vietā - paskaidrojums, atbilde jautājumam "Kāpēc mūsu laikrakstā tik daudz rakstīts par janvāra notikumiem Rīgā?"

1. 20. gs. beigās mazzalacieši uz barikādēm aizstāvēja Latviju.
2. Cilvēki Mazzalacā pārvērtās, kļuva citādāki, labāki.
3. Tā ir vēsture, kura šodien jau jāstāsta mūsu bērniem.

J. BERZIŅŠ

MAZZALACAS VIDUSSKOLAS SKOLAS PADOMES LĒMUMI

1991. gada 21. februārī

I. Noteikt soda naudu par nozaudētajām grāmatām:

I.1. par katru nozaudētu mācību grāmatu

- 1. - 4. kl. skolēns maksā 5 rbl.
- 5. - 9. kl. skolēns maksā 10 rbl.
- 10. - 12. kl. skolēns maksā 15 rbl.

I.2. soda naudas nenomaksāšanas gadījumā skolēnam netiek izsniegtas grāmatas nākošajā mācību gadā,

I.3. skolu beidzējiem (9. un 12. kl. skolēniem), kuri nav nomaksājuši soda naudu tiek aizturēta dokumentu izsniegšana,

I.4. iekasētā soda nauda izmantojama jaunu mācību grāmatu un daļlīteratūras iegādei.

2. Izveidot komisiju, līgumu projektu sagatavošanai starp skolu no vienas puses un kopsaimniecībām un zemieku saimniecībām no otras puses par skolēnu darbu vasaras un rudenis periodā:

2.1. komisijas sastāvā ievēlēti: T. Šglīte, Dz. Grantiņa, V. Ozola, A. Sirmāis, I. Gaižāne, M. Lulle.

2.2. līguma projekts jāiesniedz Skolas padomei līdz 15.04.91.

3. Lūgt Valmieras raj. IK un Ziemeļvidzemes Salacas reģionālo parku pieņemt finansiālu palīdzību skolas parka labiekārtošanai.

4. Ieskaitīt Skolas padomes kontā Nr. 000700603 Rūjienas Agrobankā 1991. g. 1. dec. A. Adamsona naudas dāvinājumu 5379,- rbl.

1991 (1949) gada 25. marts - sēru diena Latvijā

PAVĒLE Nr. 001223

PILNIGI SLEPENI.

Par pretpadomju elementu deportācijas procedūru Lietuvā, Latvijā un Igaunijā.

Pieņemts 1959. gada 11. oktobrī.

To nevar piedot ne cilvēki, ne Dievs.

Lielā diena senlatviešu sētā

Lielas dienas ritīņā
Aģri gāju sūpoties,
Lai reizēju koku galus
Zelta sauli margojam.

Pavasari, kad lauki vēl nebija sadīguši un koki salaoo-juši, kad diena ar nakti aptuveni vienādā garumā, jau no seniem laikiem latvieši atzīmēja īpaši svinīgu dienu - Lielo dienu, Liel- dienu. Dienu, kad svinīgi tika sagaidīts pavasaris. Vēl līdz mūsdienām no senajām ieražām, kas bija jāievēro šai dienā, latviešiem saglabājušās trīs: sūpošanās, cieti novārtu olu ēšana un cilvēku pērsana ar tā saucamo dzīvības rīksti - pūpola zaru.

Pavasara svētku sūpošanās pamatā ir senais šķīstīšanās rituāls, jo mūsu sencis - zemkopis pēc ziemas tumsas un sastinguma perioda pavasara gaisam piešķīra tādu pašu dziedinātāja spēku, kādu piedēvēja pavasara ūdeņiem un saulgriežu uguns kuriem.

Liekas, ne mazāka nozīme šai izdarībā arī atdarinātājam maģijai, jo cilvēki ticēja, ka cik augstu lido sūpoles, tik gari augs līni un labība. Daudzos latviešu tautas ticējumos rodams norādes arī, ka tos, kas Lieldienā sūpojas, vasaru nekodišot ne odi, ne arī citi kukaiņi.

Latviešiem pazīstami seni ticējumi par saules īpašo stāvokli Lieldienas rītā. Saule šajā rītā uzlēkama rotājot un de- jot un sūpojoties. Lai to novērotu, jāceļoties jau pirms saules lēkta.

Ola jau tālā senatnē bijusi dzīvības un auglības sim- bols senos kulta rituālos. Latviešiem ola bijusi ne vien Lielas dienas ieražu ēdiens, - ar rituālu nozīmi tā lietota uztura arī vairākās citās pavasara tradīciju dienās, piemēram, t.s. kukaiņu dienās - Ģertrūdes, Benedikta un Māras dienas, bet it īpaši Jūrģu dienā.

Latviešu ticējumos olas apaļums tiek pārnesta uz olu ēdējiem, jo uzskatīja, ka tie būs apaļi un veseli kā olas. Tautas - dziesmās pieminētas arī raibas olas. Olu krāsošana Latvijā ievie- sās tikai 17. gs. vidū. Latviešu zemnieces olas krāsojušas dabiskiem, zemieku saimniecībā viegli pieejamiem līdzekļiem - varot tās si- polu mizu vai bērzu lapu novārtījumu un tamlīdzīgi.

Pavasara iestāšanās, pūpolzaru un citu zaru uzplaukšana zemieka utverē saistījās ar priekšstatu par īpašu labdabīgu spēku, kas it kā iemājojot zaros, Liskas, zaru, it sevišķi pūpolzaru, spēku pārnesa uz cilvēkiem un dzīvniekiem un piešķīra tiem vese- lību un auglību. Ar zariem iepēra ne vien cilvēkus un mājlopus, bet pat bišu stropus, lai vasarā bišu saimes vairotos.

Latviešu Lieldienas ieražās lielu vietu ieņēma dažādas izdarības, kuru mērķis bija veicināt lopkopību. Neskaitot jau pie- minēto mājlopu pērsanu ar pūpolu vai bērzu zariem, plaši izskatīta bija paradums peldināt vai mazgāt govīs un zirgus tekona ūdenī. Tas pats attiecināms arī uz cilvēkiem. Tāpēc, lai iemantotu veselību, mo- žumu un garu, un skaistumu, Lieldienas rītā ļaudis mazgājās ūdeņ un strautos. Īpaši dedzīgi to darīja jaunas meitas, cerot tādā kārtā saglabāt vasarā baltu, svaigu sejas krāsu.

ATĪS JUCĀA

Gatavojoties Mazzalacas 130 gadu jubilejai LAKMETS un MĒS

Fotogrūpa "Tālava" atklātībā nāca 1988. gadā un sevi sabiedrībai pieteica ar izstādi Valmieras muzejā, kur apskatei un vērtēšanai bija izlikti ap 80 labākiem individuāliem darbiem.

Šajā grupā apvienojās pieci fotomeistari ar dažādām do- mām, darbu izpildes tehniku, bet vienu mērķi - atspoguļot sava dzimta Tālavas novada dabu, uztvert spīgtākos dzīves momentus, reportažu veidā sniegt informāciju ikienā.

Naukšēnu pusi caur objektīvu vēro Rainis Tenters, maz- salacā darbojas Māris Zariņš, bet Valmieras dzīvi uztver Aleksejs Kozīpees, Juris Naumovs, Gaidars Paegle. Grupa ik gadu plāno darbu iz- stādi.

1989. gadā tautas atmoda - "Baltijas ceļš". 1990. g. "Rūjien- na - rūjienieši", bet 1991. gada janvārī nepilnoti tapa fotoreportaža ar 100 darbiem par notikumiem Rīgā uz barikādēm.

Šogad maijā notiks fotoakcija "Viena diena Mazzalacā". Kas ir vienas dienas akcija? Tas nozīmē, ka pilsētā diennakts laika iziet vienlaicīgi vairāki fotogrāfi kopā ar žurnālistiem pie cilve- kiem mājās, darbā, sabiedriskās vietās. Aicinām visus iedzīvotājus būt atsaucīgiem! Sakopsim savu tuvāko un tālāko apkārtni, jo objektīvs tver kā pozitīvo, tā negatīvo.

Lūdzam uzpāmu vadītājus atbalstīt fotogrāfu darbību. Šīs vienas dienas akcijas darbi būs sakopoti izstādē 25. maiju Maz- salacas 130. gadu jubilejā.

MĀRIS ZARIŅŠ

Arī uzziņai

Telefonu kodi

Latvijai 0132

Igaunijai 0142

Aizkraukle	251	Jēkabpils	252	Preiļi	253
Alūksne	245	Jelgava	230	Rēzekne	246
Balvi	245	Krāslava	256	Saldus	238
Bauska	239	Liepāja	234	Talsi	232
Cēsis	241	Limbaži	240	Tukums	231
Daugavpils	254	Ludza	257	Valka	247
Dobeles	237	Madona	248	Valmiera	242
Gulbene	244	Ogre	250	Ventspils	236

Pēc lasītāju lūguma sākam publicēt klātnākušos jaunus telefonu abonētu numurus Mazsalacas pusē.

Šodien sākam ar uzņēmumu, iestāžu un kolhozu telefonu abonētu numuriem.

Nākošajā laikraksta numurā sāksim publicēt klātnākušos to dzīvokļu telefonu abonētu numurus, kuri nav telefonu abonētu grāmatā. Tie, kuri nevēlas, lai viņu uzvārdi, telefonu numuri tiktu nopublicēti, lūdz piezvanīt pa telefonu 51945 un informējiet par to.

Aptieka,	Pasta 2 - I7	51931	Lauktechnikas Mazsalacas specdarbnīcas vadītājs, Baznīcas 22	51215
Apsardzes daļas pulsts, Pērnavas 5	51876	Mazsalacas tekstilfabrikas ēdnīca,	Rūpniecības 2	51253
Apsardzes daļas pulsts, Pērnavas 5	51991	Mūzikas skola, P. Biragaļa 10	51850	
Apsardzes daļas priekšnieks, Pērnavas 5	51881	MRS somu pirts "Rantiņos"	51956	
Apsardzes daļas dežurants, Pērnavas 5	51976	SPK "Smiltene" Mazsalacas filiāles klubs	51803	
Auto degvielas uzpilde individuālajiem transporta līdzekļiem	51767	Patērētāju biedrība, komitordarbnīcas cehs, Rūjienas 31	51845	
Brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandas daļa, Baznīcas 14	51898	veikals "Ziedīņš", Baznīcas 3	51706	
Ciema padome, Skapkalnes c. padomes priekšsēdētāja	51556	galvenā grāmatvede, Baznīcas 5	51705	
Darzniecība, Pērnavas 9	51964	kadru daļa, Baznīcas 5	51738	
Izpildkomitejas lietvedība, Pērnavas 4	51908	desu darbnīca, Rūjienas 30	51882	
Izpildkomitejas uzskaitvedība, Pērnavas 4	51809	Mazsalacas poliklinikas iecirka māsa, Pērnavas 25	51593	
Kolhoza "Skapaikals", galvenais agronoms	51684			
galvenais inženieris	51744			
liellopu ferma "Dzintars"	51811, 51821, 51874			
liellopu ferma "Pajās"	51574			
ražošanas komiteja "Ovari"	51751			

PAVASARIS NĀK

Mīlestība ir viena no lielākajām tiesībām cilvēka dzīvē.

Tā kā mīlestība - tas ir tikai mūsu iedomu akts, saprast līdz galam to nav iespējams. Platons teicis, ka mīlestība ir cilvēka savas otras (pazaudētās) puses meklējumi un tiekšanās klūt par vienotu veselu. Saprotams, mīlētājiem gribas būt kopā visu laiku. Mīlestība ir pārmaigu virzības spēks. Tā dod mums spēku dažādu psiholoģisku barrieru pārvarēšanai. Mīlestība dod mums drosmi jaunas dzīves uzsākšanai, jaunu plānu realizēšanai, dod mums spēku uzņemties jaunu atbildību. Ja tu nemīli - tāpat nedzīvo.

Šķiršanās ir rūgta. Dot padomus šādā situācijā ir riskanti un grūti. Arī pierunāt izturēties pret šo apstākli ar humoru ir mūļīgi. Lūk, daži humoristiski padomi meitenēm no amerikāņu žurnāla "Kosmopolitens". Vārbūt arī jaunekļi no šiem padomiem kaut ko pasmelties sev? Ja ne, tad ceru, ka uzzinās, kā NEVAJAG uzvesties ar mīļotajām.

Varat teikt savam draugam "Ej prom", ja viņš...

- 1) Saka: "labi būtu tagad iedzert tasīti kafijas!", taču, ienākot dzīvoklī, murmina: "Kam gan vajadzīga šī kafija!", un sāk uzmaukties..
- 2) Skatās uz jūsu māsas fotogrāfiju un saka: "Tas tik ir kaut kas!"
Tā nu ir dārzīte!"
- 3) Ievelas divānā, ieslēdz televizoru, kur rāda hokeja maču un saka: "Drusciņ paskatīšos, kamēr rezultātu pateiks."
- 4) Uzskāp jūsu iemīļotajam kaklī uz astes un nepievērš uzmanību tam, kā kaklis pauž.
- 5) Lūdz atļauju piezvanīt no jūsu dzīvokļa pa telefonu, un nākamais, ko jūs dzirdat, ir: "Halo! Tā ir Parīze?"
- 6) Skatās bērnu multeni par kaķi Leopoldu un pelēm un sāk ņirt: "Nu, moins! Es vairs nevaru!"
- 7) Ieļej savā glāzē puspudeli degvīna.
- 8) Liek manīt, ka viņam ir grūtības ar naidu un ka dzīvoklis, kuru viņš ir, ir par mazu, taču jūsu dzīvoklī diviem pietiekami labi.

9) Lūdz pārdot viņam jūsu veomānīgas retrokrēslu.

10) Masgā rokas virtuves izlietnē un noslauka tās aizēkaros.

11) Šķirsta uz uzmanīgi lasa telefonā sarakstu jūsu blociņā.

12) Lūdz ieslēgt jūsu suni vannas istabā, jo no tiem viņš baidās kopā bērniņās.

13) Atver žurnālu ar slavenībām un saka: "Es visu atdotu, lai iepazītos ar Madonnu!"

14) Lūdz sataisīt vienkāršu sviestmaizīti - pavīsam vienkāršu - maizīti ar desiņu vai gaļiņu, var arī kādus zaļumus klāt. Paldies, majonēzi nevajag - viņš gribot mazlietiņ uzkost pēc šī stulbā gājiena uz kino.

15) Piedāvā jums uzpīpēt.

16) Labprāt stāsta par savas bijušās draudzenes labajām īpašībām.

17) Skatoties uz K. Monē gleznas reprodukciju, jautā, vai to neesat mīmējusi jūs pati.

18) Atnes piedauzīga satura videokaseti un uzstāj, lai jūs skatāties.

19) Novelk žaketi, atbrīvo kaklasaiti, uzliek kājas uz avižu galdiņa un it kā kaut ko gaida.

20) Kamēr jūs gatavojat vakariņas, skatās televizoru.

21) Sūdzas, ka zaudējis daudzus draugus jūsu dēļ.

No žurnāla "Rovespik", II'90.

* Pateicība *

Ar laikraksta starpniecību izsaku sirsnīgu pateicību Mazsalacas vidusskolas direktoram Guntaram Bērziņam par man sniegto palīdzību.

A. ROMANČUKA

Sludinājumi

*** Maina 2 - istabu dzīvokli (ir telefons, dārzs) Valkas pilsētas centrā (ist. 21 m² un 1B m²), kopējā dzīvokļa platība 52 m² pret 2 - istabu dzīvokli Mazsalacā.
Tu vākas ziņas pa tel. Valkā 23002 vai 47231, vai rakstīt Valka ab.k.95.

*** Maina labiekārtotu 2 istabu dzīvokli Aizkrauklē (4. stāvā, istabas izolētas, ir dārzs, dārza māja) pret labiekārtotu 3 - istabu dzīvokli Mazsalacā.

Zvanīt Aizkraukle 22690 vai Mazsalaca 51945.

*** Maina 2 istabu dzīvokli (2. stāvā, istabas izolētas) bez ērtībām Mazsalacā pret 2 vienistabas dzīvokliem Mazsalacā.
Rakstīt: Mazsalaca, pasta kastīte IID.

Aktuālā anekdote

- Piroējs (čukstus pārdevējam): Vai nēgi ir?
Pārdevējs (draudzīgi): Ir.
Piroējs: Bet desa ir?
Pārdevējs: Ī4 veidu.
Piroējs: Pa līgumcēnām?
Pārdevējs: Pa valsts.
Piroējs: Ej nu! Ņirgājies vai?!
Pārdevējs (nikni): Tu pirmais sāki.

Pavīsam - Tei

Pagājušā gada nogalē Limbažos Jaunatnes centra Salacgrīvas nodaļa sagatavoja un lasītāju vērtēšanai nodeva laikraksta "Salaca" I. numuru.

★ ★ ★ ★

Ar Staiceles izpildkomitejas 26. februāra lēmumu pieņemti Staiceles kultūras nama iekšējās kārtības noteikumi, kas apmeklētājiem aizliedz ierasties iereibušiem un sarīkojumam neatbilstošos apavos, smēķēt un lietot alkoholiskos dzērienus, kā arī nosaka soda naudu par nepakļaušanos kultūras nama darbiniekiem un kārtības sargiem - 150 rbl. apmērā.

Redakcijas kolēģija:	BAIBA BAŠKERE, VIKTORIJA PURIŅA, ATIS SLOKA	Redaktors JĀNIS BĒRZIŅŠ. Iespiests Valmieras tip. "Liesma"
Mākslin. noformētāja	RUDIŅE TAUBE	Ofseta tehn. Pasūt. Nr. 837
Foto -	MĀRIS ZARIŅŠ	Met. 1300 Licence 000436
Maksā 40 kap.		

Informatīvajā biļetenā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijās minēto faktu un skaitļu pareizību atbild to autori.

Anonīmus rakstus nepieņemam.

Sludinājumus pieņem darbdienās veikalā "Ziedīņš".